

Євген Бублик, Олександра Курбет, Роман Юхимець

Конвергенція цін на національних газових ринках Східноєвропейського регіону

Створення інституційних механізмів для регулювання газових ринків у напрямі конвергенції цін є одним із найважливіших інтеграційних чинників. Від цього залежить стратегія фірми та управління економічним розвитком. Мета статті – оцінити характеристики конвергенції цін на ринках природного газу Східноєвропейського регіону. Цей регіон актуальний для України за декількома параметрами. Оцінювання було проведено ґрунтуючись на даних Євростату за різними групами споживачів, без урахування податків, з використанням методу визначення стандартного відхилення конвергенції цін для 15 країн у 2007–2020 роках.

Попри виявлену загалом позитивну конвергенцію цін на ринках природного газу в розглянутих країнах після 2014 року, отримані результати показали три моменти, які підкреслюють неоднорідну структуру процесу. По-перше, рівномірний рух до єдиної ціни спостерігається в групах великих домогосподарств (стандартне відхилення ціни знизилося у 2014–2020 роках із 2,7 до 1,9 євро за гігаджоуль або в 1,5 раза) і середніх промислових підприємств (стандартне відхилення знизилося з 1,0-1,7 до 0,6-1,1 або 1,5-1,8 раза). По-друге, ціни для найбільших промислових підприємств у розглянутих країнах наближалися до конвергенції найшвидше (відхилення знизилося з 2,0 до 0,5). По-третє, у сегменті малих підприємств відхилення навіть збільшилося з 2,1 до 2,2 (в 1,05 рази). Цей результат підкреслює прогалину в інституційних механізмах європейської інтеграції та джерела невизначеності для керівництва малих фірм.

Ключові слова: економічний розвиток, інституційні механізми, природний газ, торгові хаби, контракти, податки

Класифікація JEL: F14, F15, F31, O24



Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.